

Međunarodna nevladina organizacija za očuvanje prirode WWF, objavila je pobedu u sudskom procesu u kome je tražena zabrana radova na izgradnji hidroelektrana u zoni zaštićenog područja na reci Vlaboni.

WWF navodi da je sudska veće Apelacionog suda u Tirani 6. juna 2018. donelo odluku o momentalnom prekidu radova na tri hidroelektrane, koje gradi Dragobia Enerdži u Nacionalnom parku Lugina u Valboni.

Ova odluka će ostati na snazi do donošenja konačnog rešenja u slučaju tužbe nevladine organizacije TOKA i 27 lokalnih stanovnika, uz podršku WWF-a, protiv albanske Agencije za prostorno planiranje, koji može trajati nekoliko meseci ili godina, u zavisnosti od žalbenog postupka.

Presuda Apelacionog suda usledila je nakon prethodne sudske odluke da se dozvoli nastavak radova uprkos trajanju sudskega procesa. Zahtev za zabranu podnet je u januaru 2018. u sklopu tužbe protiv KKT-a zbog odluke iz novembra 2017. o izdavanju nove građevinske dozvole.

Podnositac tužbe je tvrdio da je nova dozvola nezakonita, s obzirom da je Zakon o zaštićenim područjima, dopunjen u junu 2017. godine, proglašio nelegalnim sve hidroelenergetske konstrukcije u nacionalnim parkovima.

Inicijalna građevinska dozvola istekla je u maju 2017. Prema zakonu, odluku o zabrani radova treba izdati u svim slučajevima u kojima se „nepovratna šteta po životnu sredinu može dogoditi u toku sudskega procesa“. Ova odluka predstavlja važan presedan u Albaniji u slučajevima visokog rizika od štete u ekosistemu.

WWF, međunarodna nevladina organizacija za zaštitu životne sredine, prisutan je u dolini Valbone od 2016. godine, sa ciljem pružanja podrške lokalnoj zajedinici u borbi za čistu i zdravu životnu sredinu.

Podrška uključuje finansijsku i ekspertsку pomoć lokalnoj organizaciji TOKA i grupi od 27 građana u njihovoј pravnoj borbi. Oni su podneli tužbu Upravnom судu protiv Ministarstva energetike i infrastrukture u maju 2017. (trenutno u toku) i protiv Agencije za prostorno planiranje u novembru 2017.

Nije poznato koliko je drugih hidroelektrana planirano na Valboni. Na osnovu javnih dokumenata, izdate su koncesije za 11 drugih hidroelektrana. Ekološke dozvole za tri hidroelektrane zasnovane su na veoma lošim procenama uticaja na životnu sredinu i istekle su 2015.

Procesi za izdavanje koncesija su bili netransparentni i bez uvažavanja dobrobiti lokalnog stanovništva. U proceni uticaja na životnu sredinu nije istaknuto da se hidroelektrane grade u zaštićenom području kategorije II IUCN-a.

Netransparentan proces javnih konsultacija u direktnom je sukobu sa Arhuskom konvencijom, koja reguliše pristup informacijama.

Izvor: monitor.al